

5. KULTURETATEN

5.1 Forutsetninger

I rådmannens forslag til budsjetttramme for 2009 utgjør kulturetatens netto driftsbudsjett kroner 3897000 som utgjør 2,9 % av samlet netto driftsbudsjett.

Til sammenligning var rammen ved inngangen til 2008 på 4 038 000, noe som utgjorde 3,2 % av samlet netto driftsbudsjett.

5.2 Forslag til budsjettekniske endringer

Budsjettet er fremstilt på samme måte som tidligere år.

5.3 Standardhevende/ kostnadskrevende tiltak i 2008

Med bakgrunn i den stramme økonomiske situasjonen for organisasjonen som helhet legges det ikke opp til større kostnadskrevende tiltak kommende år.

5.4 Innstramminger/ kostnadmessige omstillinger

Med utgangspunkt i en lavere ramme og økte lønnsutgifter må kulturetaten redusere driften med 293 000. Det er i denne beregningen ikke tatt med økninger i forhold til prisstigning. 293 000 utgjør ca 7,5 % av kulturetatens budsjett. Selv om dette i en helhetlig budsjettsammenheng er små beløp, betyr det for kulturetaten nedleggelse av tjenester og reduksjon i støtteordninger. Dårligst ut i årets budsjett kommer reiseliv/turisme og de frivillige organisasjonene som arbeider med kultur, idrett og fritid i vår kommune.

For å kunne redusere driften med 293 000 vil det gjøres følgende tiltak:

Tiltak	2009
Ikke tildeling av kulturmidler	-100 000
Nedleggelse av turistinformasjonen	-50 000
Reduksjon i støtten til gratis trening 20 %	-72 000
Regionalt kutt reiseliv og turistinformasjon	-26 000
Rock mot frafløtting/festivalskole	-30 000
Øke inntektene for kulturbutikken	-15 000
Samlet	-293 000

I tillegg er det budsjettetert med inntekter på 295 000 på salg av Gårdshistorien, noe som medfører netto utgifter på drift av prosjektet på 0. Dette utgjør en betydelig risiko.

5.5 Kommentarer

Bø folkebibliotek

Der er ansatt biblioteksjef i 50 % stilling og sekretær i 36 % stilling ved Bø folkebibliotek. Biblioteket er åpent 16 timer i uken og er det lavest bemannede i Vesterålen. Allikevel har biblioteket økning i utlånstillene, og har klart å utvikle seg faglig i forhold til nyere medier og biblioteket som møteplass. Biblioteket økte åpningstidene fra 12 til 16 timer høsten 2008. I 2009 ønsker man å satse særlig på ungdom som målgruppe og på arrangement for barn og unge. Biblioteket ønsker også utvide åpningstidene til 20 timer, og vil kunne få det til for

eksempel ved en økning på 30 000 til ekstrahjelp. Dette er ikke mulig innenfor de budsjetttrammene som er gitt.

Bø kulturskole

Kulturskolen har 1,5 årsverk, pluss noe innleid hjelp.

Kulturskolen har lang venteliste (20 – 25 barn og unge), og har ikke mulighet innenfor rammen å nå målet om at rundt 30 % av barn og unge skal få tilbud i skolen. I dag får ca 16 % tilbud, noe som er en fin økning fra 2008 da 14 % fikk tilbud. I tillegg har kulturskolen klart å øke sitt aktivitetsnivå på kurs og lignende, slik at en del barn på venteliste kan få kortvarige tilbud. For å nå målet om 30 % og for å gi tilbud til alle barn på venteliste vil der være behov for stillingsøkning eller mer midler til ekstrahjelp. Man ville kommet langt også med en mindre økning på for eksempel 30 000. Dette er ikke mulig innenfor de budsjetttrammene som er gitt.

Ungdom

Det er 1 årsverk som ungdomsleder i Bø kommune. I 2008 vedtok politikerne i Bø å organisere ungdomsarbeidet etter en geografisk oppdeling. I dag er det etablert faste ungdomsaktiviteter på Straume og Steine, mens man inntil videre satser på enkeltarrangement i Nordbygda. Ungdomsarbeidet er inne i en god prosess med positiv utvikling i tilbud og engasjementet i ungdomsgruppa er økende.

Ungdommene i Bø er imidlertid de eneste i Vesterålen som ikke har eget klubbhus. Det er politisk vedtatt at ungdommene i Bø skal få faste lokaler, drift av egne lokaler er imidlertid ikke tatt inn i budsjettet for 2009. Det bør etableres et ungdomsråd i Bø kommune. Ungdomsrådet må ha et budsjett og eventuelt et fond til fordeling. Dette er vanskelig innenfor de budsjetttrammene som er gitt, og må eventuelt komme som en egen sak.

Rock Mot Frafløtting ble arrangert for første gang i 1993. RMF skulle vært arrangert i 2008, det ble den ikke pga økonomiske og personalmessige forhold. Hvis den ikke blir arrangert i 2009 vil det være 4 år siden sist i 2010, og da kan det bli vanskelig å få festivalen på fote igjen. I 2009 var planen å gjennomføre en festivalskole for ungdom for å få opp arrangørkompetansen blant Bø-ungdommen. På festivalskolen bør man kunne lære om organisering, markedsføring, økonomi, kontakt med artister, booking osv. En festivalskole vil kunne bety mye for Bø-ungdommen da arrangørkompetansen virker å være lav i ungdomsgruppa. Festivalskole har tidligere vært arrangert som en del av arbeidet med RMF. Det er ikke mulig å gjennomføre en festivalskole innenfor de budsjetttrammene som er gitt. Om det er mulig gjennomføre RMF og i hvilken form avhenger av hva man klarer å skaffe av ekstern finansiering.

Gårdshistorien

Bind I i Gårdshistorien er planlagt utgitt i april 2009. For å dekke utgiftene til ferdigstilling av boka er det budsjetter med inntekter fra salg på 295 000. Det ligger en betydelig risiko i dette.

Reiseliv og turisme

Vår lokale turistinformasjon har svært høye besøkstall og har hatt en stor økning i antall henvendelser i 2008. (2845 mot 1720 i 2007). I Bø kommune har vi vekst innen turisme og reiseliv. Sett ut fra de mulighetene dette gir og reiselivsnæringens behov kan det være hensiktsmessig å vurdere å utvikle tjenesten videre, samtidig som man ser på muligheten for å

få reiselivnæringen med på laget ved å bidra økonomisk til driften av informasjonen. Det er imidlertid ikke mulig å ha fortsatt drift av turistinformasjon innenfor de rammene som er tildelt kultur.

Ved å legge ned turistinformasjon sparer man i tillegg til de 50 000 som er brukt på drift også arbeidstid administrativt ved etaten. Hvis man som et fremtidig tiltak velger å redusere kulturetatens administrasjon vil det være en mindre oppgave å fordele.

Det ble av regionrådet i møte 31. oktober 2008 bestemt å kutte i støtten til regional turistinformasjon og i reiselivssamarbeidet. Bø kommunes andel av dette kuttet er 26 000. Reiselivsnæringene i Vesterålen er i vekst og det er helt avgjørende for å utvikle næringens potensiale av vi arbeider sammen i Vesterålen. Med redusert tilskudd øker dette utfordringene i reiselivssamarbeidet ytterligere samtidig som forventningene er høye. Håpet er at næringene selv vil være villige til å bidra mer for på den måten å kompensere for at kommunene reduserer bevilgningene.

Lag og foreninger – kulturmidler

De kommunale kulturmidlene har til hensikt å styrke det frivillige kulturlivet i Bø kommune. Kulturmidlene i Bø skal stimulere det frivillige kulturliv i kommunen til utvikling og fornyelse med sikte på å styrke tilhørigheten til Bø, skape trivsel, bevare kulturlandskapet og stimulere til kreativitet i befolkningen. Kulturmidlene gis i dag til drift av lag og foreninger, prosjektretta tiltak og kompetanseheving. De frivillige organisasjonene er en av kommunens viktigste ressurser for å nå kulturpolitiske målsetninger. Gjennom kulturmidlene kan man bidra til:

- å legge til rette for et aktivt lokalsamfunn - med tilhørighet for alle og en sterk identitet.
- å styrke den allsidige og kulturelle egenaktiviteten ut fra lag og foreningers egne forutsetninger og interesser.
- å styrke fellesskap og kvalitet i lokalmiljøet, stimulere til utvikling av nye ideer, samarbeid og et aktivt og mangfoldig kulturliv i lokalmiljøet.
- fysisk aktivitet som gir helse og trivsel.
- et mangfoldig kulturtilbud preget av kvalitet; møteplasser som inspirerer, underholder, gir kunnskap og gode opplevelser
- å gi alle anledning til å oppleve kunst og kulturverdier skapt av andre, profesjonelle og ikke profesjonelle.

Tildeling av kulturmidler har også vært en fin måte for Bø kommune å holde kontakten med lag og foreninger, og å si - vi vet hva dere holder på med og vi syns det er viktig. Det frivillige kulturlivet er en viktig bærebjelke i vår bygd, bidrar til trivsel, kunnskap, opplevelse og helse. Det frivillige kulturlivet har helt sikkert en viktig rolle i forhold til at mennesker velger å bo her og å flytte til vår kommune og er viktig for vårt omdømme. De 100 000 vi har delt ut de siste år genererer sannsynligvis mange ganger så store verdier i økt aktivitet og trivsel. Det er ikke mulig å dele ut kulturmidler innenfor de rammene som er tildelt kultur.

Barn og Unge - støtte til gratis trening

Vi betaler i dag for gratis hall-leie i Bøhallen og i lokalene til FK Luna for at barn og unge skal få trene gratis. Samlet bruker Bø kommune rundt 370 000 på dette tiltaket.

Gratis trening er et svært positivt tiltak som gjør det mulig å ha et veldig rikt og godt idrettstilbud til barn og unge i Bø. Ordningen betyr mye for mange, og har gjennom flere år vært skjermet på tross av kommunens vanskelige økonomiske situasjon. En reduksjon kan føre til at man må ta mer betalt fra barn og unge for at de skal kunne delta på idrett, og for enkelte kan selv en liten økning bety at de ikke blir med. En reduksjon vil også være negativt for Bøhallen og FK Luna som allerede har stram økonomi. Et alternativ kan være at man stiller krav om en rimeligere timepris fra utleier, men det er vanskelig å si om det er noe man kan komme til enighet om. Innenfor de rammene som er tildelt kultur er det nødvendig å redusere tilskuddet til gratis trening med 20 %.

Reginedagan

Reginedagan har vokst årlig og i 2008 hadde dagen besøksrekord med over 4000 besøkende. Aldri har så mange vært med på å arrangere dagen som i 2008. Engasjerte lag og foreninger, ildsjeler, dyktige artister, sponser og samarbeidspartnere løftet sammen og samlet var flere hundre mennesker med på arbeidet. I 2009 har Reginedagan 10 års jubileum og skal utvides til å gå over en hel uke. Festivalen skal også være vertskap for Nordisk Fortellerseminar som for første gang arrangeres i Nord-Norge. Dette betyr at 40-50 profesjonelle fortellere kommer til Bø for å være med på Reginedagan. I budsjettet er støtten til Reginedagan uendret i 2009 da det vil være vanskelig å gjennomføre en slik satsing som er planlagt hvis man reduserte kommunens andel. I det nærmeste året skal det arbeides med å omorganisere Reginedagan, med det som målsetting å gjøre den mer selvstendig i forhold til Bø kommune.

5.6 Tiltak som ikke nådde opp

I budsjettet for 2008 ble det sagt at man ønsket å få på plass et nytt Ungdommens hus i løpet av våren 2008. Dette er ikke gjennomført, først og fremst fordi man gjorde politisk vedtak om ikke å legge ungdomsklubben til ungdomsskolen slik man tidligere hadde vedtatt.

5.7 Mulige omstillingstiltak/innsparinger

Kultur er en vesentlig bidragsyter for trivsel, kreativitet og positiv samfunnsutvikling. Etatens oppgaver er likevel i liten grad lovpålagt, og kan derfor kuttes i den grad kommunen ikke er bundet opp i avtaler. Driften av etaten utgjør en svært liten del av kommunens budsjett og de innsparinger vi gjør på kultur har liten betydning for Bø kommunes økonomi som helhet.

For å komme ned til tildelt ramme for 2009 må en rekke tiltak gjennomføres:

Tiltak	2009
Ikke tildeling av kulturmidler	-100 000
Nedleggelse av turistinformasjonen	-50 000
Reduksjon i støtten til gratis trening 20 %	-72 000
Regionalt kutt reiseliv og turistinformasjon	-26 000
Rock mot frafløtting/festivalskole	-30 000
Øke inntektene for kulturbutikken	-15 000
Samlet	-293 000

De tiltakene som er beskrevet er de samme tiltak som er beskrevet i arbeidet med økonomiplanen for 2009-2012. Imidlertid ble nedstyringen for 2009 for kultur større enn antydnet, og også tiltak tenkt gjennomført senere er tatt med for å komme innenfor rammene.

Andre tiltak:

Det kan kuttes i støtten til Reginedagan 2008. Det kan da imidlertid bli vanskelig å gjennomføre festivalen som planlagt, ikke minst sett i forhold til at man skal være vertskap for nordisk fortellerseminar. Eventuelle kutt i støtten til festivalen bør heller vurderes for budsjettet i 2010.

Det bør vurderes omorganisering eller strukturelle endringer i forhold til kulturetaten. Det mest naturlige vil være at man gikk sammen med andre helhetlig eller delvis som for eksempel næring eller skole. Det er ikke sikkert at det betyr store innsparinger, men det kan bety at vi kan bruke ressursene bedre.

Kulturs kanskje viktigste oppgave fremover er å arbeide mot de negative konjunktorene som virker på kommunens økonomi. Bø kommunes arbeid og tilbud innenfor kultur, og det frivillige kultur og idrettsliv er avgjørende faktorer for at mennesker skal velge å bo og leve i vår bygd. Får vi dette til kan vi være med på å bidra til å snu den negative økonomiske utviklingen vi har sett de siste årene.